

ПРАЦЮВАТИ АКТИВНО, БОЙОВИТО, ПО-КОМСОМОЛЬСЬКИ!

Зараз в університеті йде напружена робота по виконанню учбових планів і програм. Велику роль в цьому повинна відіграти комсомольська організація. Щоб одержати глибокі знання, успішно скласти сесію, — а це найважливіший показник в роботі комсомольської організації вищого учбового закладу — потрібно спланувати роботу так, щоб марно не пропадав ні один день, ні одна година. Потрібно створити в роботі відповідне напруження, встановити контроль за самостійною працею кожного студента. Це завдання перш за все курсових комсомольських організацій.

Курсові бюро повинні повсякденно цікавитися відвідуванням лекцій, підготовкою до семінарських і практичних занять. Необхідно підняти вимогливість до кожного активіста, до кожного комсомольця як члена колективу, успіхи якого залежать від високої особистої відповідальності студента за стан справ на курсі.

Нас не можуть задовольнити результати екзаменаційних сесій минулого учбового року, коли дехто із студентів одержував незадовільні оцінки. До цього часу на ряді факультетів, особливо на фізичному, механіко-математичному та іноземних мов, є ще студенти, які нерозраховались з боргами. Наш девіз — здати зимову екзаменаційну сесію без незадовільних оцінок.

Добре навчання — наша головна мета, але не єдина. Червневий Пленум ЦК КПРС накреслив великі завдання в галузі ідеологічної роботи. В їх виконанні важливу роль повинні відіграти комсомольські організації. Вони мусять підготувати кожного студента для життя і роботи з людьми комуністичного суспільства. Це дуже відповідальне і почесне завдання. Ми маємо певну практику залучення студентів до масово-політичної роботи як в стінах університету, так і поза ними. Але до цієї роботи залучено порівняно невелика кількість студентів. Нам необхідно добитися такого становища, щоб кожний студент, закінчуючи університет, умів би проводити лекції, бесіди, був би суддею чи інструктором одного із видів спорту або керівником гуртка художньої самодіяльності, знав би піонерську або газетну роботу. Тільки в такому разі він стане повноцінним спеціалістом-вихователем. Всі ці необхідні знання і навички можна набути в університеті, приймаючи активну участь в громадському житті, відвідуючи школи молодого лектора, піонервожатого, студкорів, гуртки художньої самодіяльності, різні спортивні секції та інше. Не повинно бути жодного студента, який би стояв осторонь цих справ. Розумне поєднання навчання та громадської роботи принесе тільки користь.

Перед організацією ВЛКСМ стоять важливі завдання по дальшому розширенню зв'язку з підприємствами, робітничими колективами, бригадами та ударниками комуністичної праці. Студенти повинні нести знання в маси, підвищувати загальноосвітній і культурний рівень молодих робітників, брати конкретну участь у вирішенні виробничих питань. Це останнє особливо стосується студентів природничих факультетів, які своєю роботою в наукових студентських гуртках можуть виконувати ряд практичних виробничих проблем. Справою честі організації ВЛКСМ, наприклад, хімічного факультету, є допомога працівникам хімічних підприємств, перед якими партія поставила великі завдання.

Комсомольські організації гуманітарних факультетів повинні ще тісніше налагодити зв'язок з школою, зробити все, щоб підняти рівень успішності та виховної роботи серед учнівської молоді. Працюючи з школярами, організації ВЛКСМ всіх факультетів повинні виявляти найбільш обдарованих серед них, і таким шляхом вносити свій вклад в справу проведення набору до університету.

Минуло 45 років з дня заснування ВЛКСМ. В 1964 р. минає 40 років з дня присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна. Цю знаменну дату в житті молоді наша комсомольська організація повинна відзначити підвищенням активності всіх своїх членів, бойовитістю в роботі.

Комітетом комсомолу університету до ленінських днів оголошується огляд організацій ВЛКСМ факультетів, курсів, груп. Ні одна комсомольська група не може залишитись осторонь цієї справи. Змагання груп за право називатись кращою повинно стати дійовим заходом покращення комсомольської роботи.

Кожен член ВЛКСМ, кожен делегат XVIII звітно-виборчої комсомольської конференції університету повинен ґрунтовно обдумати шляхи цього покращення і взяти участь у виконанні завдань, які ставить перед нами епоха розгорнутого будівництва комунізму.

І. КОНДРАТЮК, секретар комітету ЛКСМУ.

РАДІСНА ЗУСТРІЧ

Радісно зустріли трудівники колгоспу «Дружба» (село Конопольово) в своєму Будинку культури старих знайомих — групу студентів і викладачів філологічного факультету нашого університету, які прибули сюди з святковим концертом. Перед трудівниками села виступили 42 учасники художньої самодіяльності, які місяць тому успішно попрацювали разом з усім колективом факультету на ланах колгоспу.

З лекцією про міжнародне положення СРСР виступив доцент університету тов. Д. І. Богуненко.

Від імені колгоспників гостей тепло подякував секретар парткому тов. В. О. Ророка.

ПРИ юридичному факультеті нашого університету ось уже декілька років успішно діє громадський інститут правових знань.

В цьому році в ньому оволодівають основами держави і права командири і начальники штабів народних дружин, а також члени товариських судів міста.

НА ФОТО: Ректор громадського інституту правових знань, комуніст, доцент К. Удалих розмовляє з слухачами інституту. Фото студента 5-го курсу юридичного факультету П. СОКАЛЬСЬКОГО.

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 31 (767)

15 листопада 1963 р.

Ціна 2 коп.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО СКЛИКАННЯ ПЛЕНУМУ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ КПРС

ЦК КПРС прийняв рішення скликати черговий Пленум Центрального Комітету КПРС 9 грудня 1963 року.

На обговорення Пленуму ЦК вноситься питання: „Про дальший розвиток хімічної промисловості і широке використання хімічних продуктів та матеріалів у народному господарстві“. Доповідачем затверджено Першого секретаря ЦК КПРС товариша М. С. Хрущова.

У роботі Пленуму ЦК візьмуть участь керівні партійні, радянські, господарські, наукові працівники іinovatori виробництва з республік, країв та областей.

ЗА ВИСОКУ ІДЕЙНІСТЬ У ПАРТІЙНІЙ РОБОТІ

Відбулися звітно-виборчі збори партійної організації університету. Із звітом про роботу партійного комітету за звітний період, виступив секретар парткому тов. Л. Х. Калустян.

Звітний період був досить багатим на важливі події в житті радянського народу, нашої партії, в житті народів усього світу. Партійна організація університету в звітний період, керуючись рішеннями XXII з'їзду КПРС, рішеннями листопадового (1962 р.) і червеневого (1963 р.) Пленумів ЦК КПРС, працювала над вихованням і формуванням висококваліфікованих, ідейно свідомих, володіючих марксистсько-ленінським світоглядом, відданих справі партії педагогів, наукових працівників, що разом з усім радянським народом будують комуністичне суспільство.

ІЗ ЗВІТНО-ВИБОРЧИХ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Всі багатогранні форми ідеологічної роботи були спрямовані на виховання високоморальних якостей студентської молоді і всього колективу університету. Основи комуністичного світогляду у студентської молоді формуються насамперед у процесі вивчення суспільних наук. Партком університету обговорював роботу кафедр суспільних наук, відповідно спрямовував їх роботу. Кафедри підвищили вимоги до викладачів у читанні лекцій та проведенні семінарських занять, однак окремі викладачі ще читають лекції сухо, не зовсім дохідливо. Співробітники кафедр суспільних наук опублікували чимало праць у різних збірниках, на сторінках республіканських та центральних журналів. Впровадження курсу основ наукового комунізму і нової послідовності викладання суспільних наук зобов'язує партійну організацію університету приділяти ще більше уваги вивченню студентами марксистсько-ленінської теорії, вихованню у студентів високих моральних якостей будівників комунізму.

Червневий Пленум ЦК КПРС вимагає від нас повсякденно і глибоко займатися питаннями пропаганди, підвищувати її ідейно-теоретичний рівень. В системі політичної освіти марксистсько-ленінську теорію вивчали 987 викладачів, службовців і робітників університету; в нас працювали 31 теоретичний семінар та 13 політшкіл. Робота велася загалом успішно, проте були й істотні недоліки. Так, нерегулярно відбувалися заняття

теоретичних семінарів на біологічному факультеті, до цього часу частина лаборантів не бере активної участі в роботі теоретичних семінарів.

Багато викладачів ведуть велику пропагандистську роботу по лінії товариства «Знання». Минулого року члени товариства прочитали понад 2700 лекцій, а за 9 місяців цього року прочитано понад 1600 лекцій.

В агітколективі університету є понад 180 чоловік. Більшість агітаторів, як правило, проводять бесіди цікаво, глибоко розкривають перед студентами обговорювані питання. Однак співробітники деяких кафедр, зокрема механіко-математичного та фізичного факультетів, недостатньо приділяють уваги агітаційній роботі.

Значне місце в роботі партійного комітету і факультетських парторганізацій займали питання поліпшення учбової роботи. Ряд позитивних сторін в учбово-виховній роботі було відзначено комісією МВССО УРСР, яка перевіряла і високо оцінила роботу багатьох кафедр. Проте мають місце і серйозні недоліки, про що свідчить той факт, що загальна успішність студентів стаціонара порівняно з минулим роком не підвищилася; таке ж становище і на вечірньому та заочному відділах. Більшість студентів-комуністів сполучає активну громадську роботу з високою академічною успішністю; проте окремі комуністи мали навіть академічно-заборгованість, напр., тов. Зубрій, Косевич, Дудка, Низька, Гуров, Тіуса.

Тепер, коли наука стала однією з рушійних сил нашого соціалістичного суспільства, до вчених уні-

(Закінчення на 2-й стор.)

ЗА ВИСОКУ ІДЕЙНІСТЬ У ПАРТІЙНІЙ РОБОТІ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

верситету ставляться вимоги в розвитку теоретичних досліджень у різних галузях науки і вимоги якнайшвидшого впровадження результатів теоретичних досліджень у народне господарство нашої країни. За звітний період вчені університету здійснили дослідження по 289 темах. Вони опублікували багато крупних наукових праць, надрукували чимало статей у наукових журналах. Лише наша друкарня в цьому році випустила в світ 536 друкарських аркушів наукових праць вчених університету.

Під керівництвом партійної організації працювала більш як триохтисячна комсомольська організація університету. Добре працювала студентська лекторська група, проведена помітна шефська робота, чимало зроблено комсомольцями по підготовці працюючої молоді до вступу у вузи, на багатьох підприємствах працювали підготовчі курси на громадських засадах. Студенти і викладачі з честю виконали завдання по наданню допомоги трудівникам Комінтернівського району у збиранні врожаю. Партком та партбюро факультетів і надалі повинні повсякденно допомагати комсомольським організаціям у їхній роботі, бо від рівня партійного керівництва значною мірою залежить успіх діяльності комсомольської організації.

У звітній доповіді було відзначено позитивну роль преси у справі комуністичного виховання. Проведений до Дня преси огляд показав, що стінна преса факультетів загалом покращилась, особливо на історичному та філологічному факультетах. Однак на механіко-математичному і хімічному факультетах стінним газетам не приділяють належної уваги.

У складі парторганізації університету багато комуністів з великим партійним стажем і життєвим досвідом, але є і чимало молодих комуністів, яких треба старанно виховувати. Партком університету і факультетської організації виховували це у своїй повсякденній роботі. Парторганізації факультетів покращили роботу з кандидатами в члени партії.

В університеті створена група і пости сприяння партійно-державному контролю. Нещодавно на партійному комітеті обговорювалась робота групи і постів. Хоча зроблено вже чимало, проте все ще слабо працюють пости на географічному, біологічному, юридичному факультетах та на факультеті іноземних мов. Парторганізації цих факультетів повинні надати допомогу в налагодженні роботи постів і підвищити вимоги до комуністів, обраних до їх складу.

Доповідач відзначив також, що партком університету працював злагоджено, питання вирішувалися колегіально і принципово. Члени парткому завжди відчували допомогу і конкретне керівництво з боку обласного і районного комітетів партії.

Наприкінці доповідач заявив, що партійна організація університету є міцний, згуртований колектив, здатний виконати завдання, поставлені перед ним Центральним Комітетом нашої партії.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
СТОР. 2, 15 Листопада 1963 р.

ІЗ ЗВІТНО-ВИБОРЧИХ ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Звітна доповідь була жваво обговорена.

Першим виступив тов. І. М. Дузь. — Цього року мені випало велике щастя, — говорить він, — бути учасником П'ятого міжнародного з'їзду славістів, що відбувся в Болгарії. Це подія великої історичної ваги, новий крок у розвитку славістики. Але для мене з'їзд мав ще одне надзвичайно велике, справді неповторне значення: тут я побачив і всім серцем відчув всю велич рішень червневого Пленуму ЦК КПРС, який безпосередньо і найбільше стосується нас, працівників ідеологічного фронту. Яким новим і яскравим сьйвом тут, на засіданнях з'їзду, засяло мудре ленінське вчення, сила вказівок тов. М. С. Хрушова про те, що мирного співіснування ідеологій не було і бути не може! Буржуазна ідеологія активно наступає, буржуазні посіпаки не гребують навіть дрібницями; наступ іде по лінії розтління умів і душ, особливо умів і душ молоді. Ось чому нам треба завжди тримати порох сухим, треба завжди бути у всеозброєнні, щоб дати рішучу відсіч найменшим проявам буржуазної ідеології. Нам треба і далі неухильно удосконалювати засоби ідеологічного впливу на молодь, наша агітація і пропаганда повинні бути бойовими, наступальними.

Далі промовець сказав про те, що треба більше приділяти уваги студентам-вечірникам, контингенти яких усе зростають. Філологи, наприклад, запланували провести вільне засідання ради факультету на одному з найбільших підприємств міста, щоб разом з колективом підприємства обговорити стан роботи студентів-вечірників і створити їм найсприятливіші умови для навчання. Промовець зупинився також на питаннях дисципліни студентів: нам треба рішуче позбавлятися тих осіб, які своєю поведінкою дискредитують звання студента, які не хочуть вчитися як слід. І дуже погано, що деякі працівники нашого міністерства беруть під свій захист таких осіб, як Сугак, що був виключений з університету. За розпорядженням міністерства його поновили в складі студентів, але через рік знову довелось виключити. На цей раз ректорат повинен проявити твердість у своєму рішенні і ні в якому разі не допустити поновлення Сугака в числі студентів університету.

Тов. К. Є. Повітчана поділилася досвідом політико-виховної роботи серед студентів географічного факультету. Був проведений на факультеті обмін досвідом роботи агітаторів, який показав, що тематика окремих бесід була недостатньо пов'язана з життям і не викликала жвавого відгуку у студентів. Деякі агітатори почали широко використовувати в своїй роботі теми, запропоновані самими студен-

тами, що дало позитивні наслідки. А викладач-комуніст тов. Матковська, приступаючи до читання курсу естетики, провела анкетний опит студентів, внаслідок якого були виявлені питання, що найбільше цікавлять слухачів, і все це було максимально враховано в процесі читання курсу. Тов. Повітчана говорить, що студенти-географи цікавляться багатьма питаннями, зокрема питаннями мистецтва, і тут потрібна товариська допомога від комуністів гуманітарних факультетів.

Тов. О. Г. Лобунець говорить: Колектив кафедри політичної економії докладає всі зусилля для виконання завдань, що випливають з рішень червневого Пленуму ЦК КПРС. Кафедра приділяє велику увагу пропаганді досягнень економічної науки серед студентів університету та серед трудящих міста і області: протягом року було прочитано близько 200 лекцій на підприємствах і в установах, а також у колгоспах і радгоспах. Однак було вказано і на те, що окремі викладачі недостатньо працюють у галузі пропаганди, всіляко уникають зустрічі з робітничою аудиторією. Промовець говорить також про необхідність і далі широко практикувати екскурсії студентів на виробництва, а також ширше використовувати такі засоби унаочнення, як кіно та інші.

Тов. І. І. Кондратюк у своїй промові відзначив, що комсомольський комітет університету приділяв багато уваги учбовій роботі. Проте було вказано, що комсомол у цьому питанні ще слабо зв'язаний з деканатами, профспілковою та іншими організаціями факультетів. Промовець говорив про необхідність рішуче позбавлятися тих окремих студентів, які випадково потрапили в університет і плетуться з курсу на курс, обтяжені хронічними «хвостами». Комсомольські організації факультетів повинні проявляти більше рішучості в боротьбі з порушниками дисципліни. Тов. Кондратюк сказав також, що в шефській роботі комсомолу є ще чимало недоліків. Одним з недоліків шефської роботи є недостатня масовість її, а також те, що сили розпоршуються по багатьох об'єктах, чим знижується ефективність шефства. — Справа честі комсомолу, — говорить далі промовець, — ще ширше розгорнути діяльність факультету громадських професій, ще яскравіше розпалити вогонь комсомольського прожектора.

Тов. В. П. Цесевич розповів про наукову роботу астрономічної обсерваторії, про дальше розширення міжнародних зв'язків обсерваторії у дослідженні складних проблем астрономічної науки. Було висловлено ряд претензій до господарчої частини, яка не підготувала належним чином приміщення обсерваторії до зими.

Тов. А. А. Мамонтова основну увагу приділила питанням трудового виховання студентів. — У нас, на жаль, — говорить промовець, — ще зрідка бувають такі випадки, коли деякі батьки — відомі в місті люди всіма силами намагаються свого сина чи дочку «влаштувати» коло себе, всіма силами намагаються уникнути виїзду рідної «дитини» на село. Так було, наприклад, з студентами Котвим і Се-ленс. Іноді ми й самі діємо не зовсім принципово. Так, наприклад давно вже треба було виключити з університету студента Бишкіна за грубі і неодноразові порушення дисципліни, але знайшли зацепку, щоб залишити його в університеті: він, бачте, і без того вже «постраждав» — загубив... комсомольський квиток? Промовець зробила також окремі зауваження з приводу організації роботи студентів на будівництві нового гуртожитку.

Тов. Г. В. Ткаченко говорив про необхідність дальшого зміцнення дисципліни серед студентів, проте, що активну боротьбу з порушниками дисципліни повинні вести насамперед комсомольці факультету. Зупинився промовець і на критичті окремих недоліків у науковій роботі біологічного факультету.

Тов. В. О. Федосєєв виступив з питань наукової роботи в університеті. Промовець закликав до ширшого охоплення госпдогвірної тематики, бо в цьому є прямий шлях до впровадження наукових досягнень у народне господарство. З метою активізації наукової роботи слід було б, з одного боку, укрупнити колективи вчених, що розробляють найактуальніші наукові проблеми, а з другого боку, уникнути багатотемності в науковій роботі. У промові вказувалось і на недоліки в організації наукової роботи на окремих факультетах. Піддано було критиці зокрема біологічний факультет за недостатньо активну розробку госпдогвірних тем.

Тов. З. Я. Березняк розповів про заходи, яких вживає кафедра історії КПРС, щоб студенти навчилися використовувати теоретичні знання з історії КПРС для розуміння фактів і явищ сучасного суспільного життя. Зокрема позитивно характеризувалась така форма роботи, як написання рефератів. Промовець підкреслив, що реферати на найактуальніші теми можна використати в подальшому для пропагандистської роботи.

Тов. О. І. Юрженко розповів про дальше зростання університету напередодні сторіччя — збільшення набору студентів, розширення кафедр, створення нових лабораторій. Дальший розвиток університету ставить перед нашим колективом усе нові й нові завдання. Зокрема треба дбати про підготовку кадрів для розширюваних кафедр

і новостворюваних лабораторій. На кожній кафедрі повинен бути цілий загін кандидатів на заміщення вакантних посад. Лаборанти в університеті не можуть бути «вічними», лаборанти — це в найближчому майбутньому асистенти, кандидати наук. Університет цілком спроможний готувати для себе молодих науково-педагогічних працівників, тільки треба докласти відповідних зусиль у цьому напрямку. Не слід і далі забувати про створення сприятливих умов для підготовки науковців вищої кваліфікації — докторів наук, професорів. Далі тов. Юрженко говорив про необхідність посилення виховної роботи серед студентів, особливо серед студентів випускних курсів. А тут у нас ще не все гаразд, чимало наших випускників не прибули на місце роботи за державним призначенням.

На зборах виступила також секретар Промислового обкому КПУ тов. Л. В. Гладка. Основну увагу було приділено в цікавому виступі питанням виховання радянської молоді. Тов. Гладка підкреслила, що виголюшувати «політичні закликання» — це не значить впливати на серця і душі слухачів; що найважливішою і найвідповідальнішою є індивідуальна робота з людьми, що буквально кожен комуніст, кожен викладач повинен бути вихователем радянської молоді.

***

По звітній доповіді прийнято розгорнуте рішення, в якому роботу парткому визнано задовільною і намічено ряд заходів для усунення недоліків у роботі парторганізації університету.

Партійні збори вказали, зокрема, на необхідність дальшого поліпшення всієї учбової, наукової та ідеологічної роботи. Кафедри суспільних наук повинні перебудувати лекції і семінарські заняття у відповідності з структурою і змістом нових навчальних програм; піднести ідейно-теоретичний рівень викладання, прищеплювати студентам уміння на практиці застосовувати набуті знання; виховувати у студентів таку ідейну твердість, щоб у будь-яких життєвих обставинах вони змігли правильно орієнтуватися і постояти за свої комуністичні переконання.

Партійні збори вказали також на необхідність покінчити з формалізмом в ідейно-виховній роботі з студентами. Усі кафедри повинні систематично приділяти увагу питанням виховання, індивідуальній роботі з студентами. Треба широко залучати студентів до пропагандистської роботи.

Збори зобов'язали факультетські парторганізації систематично приділяти велику увагу питанням навчально-методичної роботи на стаціонарі, вечірньому та заочному відділах, а також звернути увагу на піднесення педагогічної майстерності викладачів.

Партійні збори визнали за необхідне піднести рівень науково-дослідної роботи в університеті: покінчити з багатотемністю, ширше залучати вчених до госпдогвірної тематики, домагаючись впровадження результатів наукової роботи у народне господарство країни.

Від рубежу до рубежу, від звершення до звершення веде радянський народ партія Леніна, велика партія комуністів. Неухильно додержуючи принципів марксизму-ленінізму, творчо розвиваючи його стосовно до конкретних історичних умов, наша партія успішно розв'язує складні економічні, політичні та ідеологічні проблеми, що виникають в ході комуністичного будівництва.

(З доповіді М. В. Підгорного «46-ї роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції»).

ХАЙ ЖИВЕ ДРУЖБА! TEGYVUOJA DRAUGYSTE!

НАПЕРЕДОДНІ Великого Жовтня в наш університет з візитом-відповіддю прибув заслужений колектив Литовської РСР, ансамбль пісні і танцю Вільнюського державного університету ім. В. Капсукаса.

Гості взяли участь в урочистому вечорі, присвяченому 46-м роковинам Великого Жовтня, виступили з концертом дружби у Великому актовому залі університету. 7 листопада, одягнені в національні костюми, вони влились в святкову колону університету.

Численні колективні та індивідуальні зустрічі студентів допомогли закріпленню дружби між нашими університетами, між нашими народами.

Ось чому так гаряче, з великим натхненням аплодував зал, коли доцент Бенджюс спочатку литовською, а потім російською мовою проголосив:

— Хай живе дружба!

Про незабутні зустрічі, про нові знайомства студентів, про дружні бесіди колег, про враження від чудового мистецтва братнього литовського народу і розповідають на цій сторінці наші кореспонденти.

СУТІНКИ спустились над містом. Спалахують вогні нічного освітлення. Стрілки годинника наближуються до семи. Біля Оперного театру багато людей. Всіх хвилює одне питання: «Чи немає зайвого білета?»

Найбільший концертний зал міста — зал опери — на цей раз був занадто малий, щоб вмістити всіх, хто хотів побувати на вечорі. Він став тісним ще і від потоку ентузіазму, сміху, запалу, які були принесені сюди юністю.

Великий Жовтень! Він дав щастя народам, приніс дружбу в багатонаціональну країну Рад. І як доказ цієї дружби, в той вечір на сцені української опери перед глядачами виступили литовці — наші дорогі гості.

Репертуар ансамблю великий і різноманітний. В його виконанні не тільки народні пісні і танці, але й класика, твори радянських композиторів.

Найкраще те, що багато пісень і танців народились в само-

НЕЗАБУТНІ ВЕЧОРИ

му колективі. І в цьому заслуга керівника, диригента і композитора ансамблю А. Бальчунаса.

З багатьма з тих, хто не потрапив в той вечір в Оперний театр, ми зустрілись в актовому залі університету. До початку концерту залишилось 15 хвилин. Закінчують свої останні приготування танцюристи, хор, ще раз пробігають по струнах народних інструментів пальці музикантів.

Я підходжу до керівника ансамблю і прошу його поділитись своїми враженнями від зустрічі з студентами нашого університету, розповісти про ансамбль.

— Зустріч в аеропорту була задушевною, — говорить він, — правду кажучи, ми не чекали, що стільки буде квітів. Ми весь час відчуваємо увагу.

Керівник колективу говорить про те, що ансамбль існує дав-

но, але він керує ним тільки другий рік.

У вересні ансамбль зробив велике турне по Литві. Потім протягом двох тижнів знаходився в Москві, де взяв участь в огляді-конкурсі художніх колективів і зайняв перше місце. Після виступу в концерті для учасників XIII з'їзду профспілок, ансамбль прибув до нас.

І ось піднімається завіса. Об'являється перший номер... Так, не може людина жити без любові до Батьківщини. Адже найсвітліші мрії вона пов'язує з думкою про Батьківщину. І скільки теплоти, виразності в пісні Тулікова «Батьківщина», яка лунає у виконанні хору.

...І ось ми вже в Прибалтіці. Сцена розквітає фарбами литовських національних костюмів. Скільки граціозності в танку дівчат і темпераменту в їх партнерів. Раптом запальний танок змінює сумна мелодія

литовської народної пісні «Матінко моя» (обробка Бальчунаса), яка переносить нас на декілька десятирок років назад. В білому одязі, посріблена сивиною, схилилась жінка-мати над прядкою — втілення підневільної праці жінки. Гармонійно вплітається в ритмічні танок дівчат, які немовби підкреслюють безправне положення жінки царської Росії.

Але іншу долю дає молоді Жовтень. Заблищав на сцені «Варкестис» — танок щастя.

Сен-Санс «Лебідь». Ми чуємо цей твір в хорошому виконанні ансамблю. Трохи смутно, але прозору мелодію змінює барабанний набат. Це лунає пісня Тумашова «Барабани кличуть». І чути в пісні, як пробуджується Африка, скидаючи пута колоніалізму.

Пісня переносить нас в Угорщину. Лунає мелодія народної пісні «Весна вже прийшла».

«Люди світу, на хвилинку встаньте!» — роздається заклик відомої пісні Мураделі «Бухен-

вальдський набат». Пісня кличе до захисту світу від страсі війни, щоб завжди лунала світла запальна мелодія «Жемайтчю полька» і молодість завжди танцювала свій вальс, такий же світлий, як у виконанні ансамблю (пост. А. Гудовичуса, муз. А. Бальчунаса).

Безумовно, ансамбль чудовий. І якщо знайдуться вже дуже суворі критики, то нехай врахують одну деталь: ми маємо справу не з професійним колективом, а з самодіяльним ансамблем любителів-студентів.

* * *

Як тільки пролунав останній акорд і танцюристи застигли в останньому па, грім оплесків роздався в залі. На сцену піднімаються юнаки і дівчата з букетами квітів і дарують їх учасникам ансамблю.

Проректор університету, доцент Вязовський вітає посланців Вільнюського університету і підносить їм пам'ятний подарунок. Одна із дівчат пов'язує йому через плече стрічку з литовським національним орнаментом.

Знову і знову лунають аплодисменти...

О. ФЕДОРОВ.

ТЕПЛІ ЗУСТРІЧІ

Я зустрічався з учасниками Вільнюського ансамблю на репетиціях, в гуртожитку, просто на вулиці. Розмова зав'язувалась невимушено, гості розповідали про свій університет, про навчання, про ансамбль, ділилися враженнями від нашого міста, університету. Це веселі і привітні хлопці та дівчата, які понад усе люблять пісню і танок.

Кашаускас Стасіс — філолог, а в ансамблі грає на народному інструменті бірбіне. Брати

Гедімінас і Міндаугас Мозура вчать на фізмати і теж люблять цей інструмент.

Жижюнайте Вайра та Юцевичюте Дангуоле обрали канклес, а Гучайте Біруте більш любить скудучай. Це народні інструменти.

Василяускайте Регіна в минулому закінчила університет, але без ансамблю жити не може. Ось уже п'ять років Регіна співає. За цей час вона побувала з ансамблем в Угорщині, Чехії, Польщі. Це Регіна чарувала

слухачів піснею Франчески із кінофільму «Роман і Франческа». Палайкіс Іонас — один з найстаріших учасників самодіяльності. Десять років він не пориває з ансамблем.

— Я так зжився з колективом, що не розумію, як можна бути без нього, — говорить Іонас. — Любов до пісні переборює все.

Мені пощастило познайомитись з багатьма дівчатами-танцюристками. Жукаускайте Даля хоче стати біологом, Даучинскайте Жідра — хіміком. Степанаускайте Іоанна з історико-філологічного. Вона з дитинства

мріяла танцювати, Буткуте Лайма почала танцювати уже в університеті, проте має успіхи в народному танці «Резніел» вона була нареченою. Після концерту Лайму я пізнав відразу, так і назвав її нареченою. Вона зрозуміла жарт і також жаргома відповіла: «Я ще не засвагана».

Наші гості познайомилися з Одесою і полюбили її. Гучайте Біруте зацікавилася пам'ятниками та визначними місцями нашого міста. Хоч час і підганяв, все ж вона вибрала годину, щоб побувати на Приморському бульварі, помилуватися морським портом, постояти під платаном, який зберігає пам'ять про великого Пушкіна, Біруте — філолог і тому з зацікавленням подивилася вона біля будинків, в яких жили у свій час Пушкін, Гоголь, Белінський, Горький. Це пам'ятники слави, гордості і краси нашого народу. Почуття переповнюють дівчину, вона в захопленні від Одеси.

— Я в Одесу ще приїду, — мрійливо говорить Біруте.

Степанаускайте Іоанна сказала, що Одеса дуже зелена і

сонячна, багата квітами, а широкі вулиці повні світла. А Дучинскайте Жідру вразило те, що наше місто разом і курортне і промислове.

Василяускайте Регіну зворушив теплий і сердечний прийом в нашому університеті.

Мила Жідра і добродушний Стасіс, жартівлива Іоанна і привітні брати Мозура, соромлива Лайма і спокійний Іонас та багато інших хлопців та дівчат з ансамблем стали моїми новими друзями.

Безпосередні теплі зустрічі хоч і були короткими, зблизили наші університети.

А. МИКИТЕНКО.

НА ФОТО: Фрагменти святкового концерту заслуженого колективу Литовської РСР — ансамблю Вільнюського державного університету.

„НЕВДАЛА

ПРЕМ'ЄРА

Мелодрама в одній дії і декількох явах з прологом, фіналом і роздумами.

Дія відбувається в наші дні. Час дії: вечір після перемоги одеських футбольних команд «СКА» і «Чорноморець», які нічого спільного не мають з подіями, що відбулися в мелодрамі.

Місце дії: зал студентської їдальні. Дійові особи і виконавці: студенти історичного та філологічного факультетів. У масових сценах беруть участь також студенти деяких інших факультетів.

ПРОЛОГ

Після підняття завіси глядач бачить при вході в їдальню плакат, на якому кисле обличчя окличного знаку домінує над текстом, який проголошує: «Стій! Усмішку пред'яви! Вхід, товариші, пробачте, без посмішок заборонений».

Із залу доноситься танцювальна музика.

ЯВА 1

В залі декілька чоловік. З лівої сторони акуратно розставлені столи, стільці. Ряд столів під стіною з правої сторони. В центрі — місце для танців.

Юра Жданов метушиться біля радіола. Його оточили Вова Зубко і Коля Гончаренко. В глибині залу сидять чотири дівчини і про щось мирно розмовляють.

З'являється перша і єдина пара, що танцює.

ЯВА 2

Тиша. Багато людей. Юнаки пе-

реносять столи і стільці, присідають. Те ж саме роблять і дівчата. На столах з'являються... (між іншим за плечима і головами людей, що сидять, глядач не бачить сервіровки столів). Дзвін стаканів, танцювальні мелодії.

ЯВА 3

Загальна радість. Посмішки, сміх, пісні. Грають баян і гітара. Цю гармонію порушує один натопт в дверях. Обличчя виражають нудьгу і нетерпіння: вони ждуть танців.

Нарешті всі встають. Лунає музика, круяться пари. Толя Низов перериває танці, організовує гру. Одну. Повторення не було. Дехто стоїть за столиками. Стоїть тютюновий дим.

ЯВА ОСТАННЯ

Нудьга. Так само лунає музика. Посмішки змінюють гримаси, очі — напівсонні.

Глядач чує голос

— Мені сподобалось тільки спочатку, коли всі співали і було весело.

Ніна Белінська. Звідки цей дим?
Оля Волосевич (відповідає на питання співрозмовника, який просить сказати про враження від вечора). — Ви хазяї вечора, а хазяям не варто говорити нічого поганого (?).

Гриша Логвіновський. — Поки що все спокійно. Поганого нічого немає. Добре (?)

Толя Грицай. — Так, нічого (!).

ФІНАЛ

Гаснуть вогні. Виходять. Де в кого невпевнена хода. Голос Валерія Золотницького: «Вечір пройшов в теплій і дружній обстановці!».

Швидко спустіла вулиця.

Завіса

РОЗДУМИ.

Відпочинок. Як він необхідний людині! Але про організацію відпочинку часто говорять як про проблему. А хіба це проблема?

Вечір дружби історичного та фі-

лологічного факультетів пройшов невдало. Той, хто був на цьому вечорі, скаже: «Ні, ми не вміємо відпочивати!». Так, він правий. Ми ще не навчилися організувати своє дозвілля.

Можливо, не треба зупинятися на цій невдачі? (Адже все обійшлося без НП)? Про це говорити треба, хоча б тому, що цей вечір є начебто прем'єрою із серії тих вечорів, які намітило провести комсомольське бюро факультетів.

ЧОМУ ВЕЧІР НЕ ВДАВСЯ?

В чому помилка? Можливо, комсомольське бюро істфаку та філфаку не продумали план проведення вечору? Продумали. Був план, були накреслені «заходи»: пісні, танці, ігри, атракціони, жарти.

Були призначені і відповідальні (Н. Буковська і Л. Пастухова), але плани залишилися на папері. Чому? Справа була пущена на самотпів. Все зробити одному, двома, трьома неможливо.

ЧОМУ УТРИМАЛОСЬ ТРОЄ?

У четвертокурсників істфаку відбулись відкриті комсомольські збори, на яких були присутні представники III курсу. Було обговорено питання про розгортку змагання за виховання активного будівника комуністичного суспільства між IV курсом (комсорг — І. Проценко) і III курсом (комсорг — Г. Логвіновський).

На жаль, не обійшлося без ексцесів — реплік з боку комсомольців В. Зубко і І. Калюжного, які заперечували користь такого змагання в умовах університетського життя.

Комсомольці і комуністи, які виступили на зборах (всього 14 чоловік), визнали за корисне розгорнути таке змагання між курсами. В змагання входять всі пункти, які перелічені в моральному кодексі будівника комуністичного суспільства.

Як не дивно, але т. т. В. Зубко, І. Калюжний, Н. Котигора, претендуючи на оригінальність, утримались.

НАШ КОР.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Редакція газети «За наукові кадри», вміщуючи цю замітку, вважає, що в ній порушуються важливі питання студентського життя. Актуальність їх в світлі рішень червневого Пленуму ЦК КПРС не викликає сумніву.

Редакція вважає, що викладачі та студенти не можуть обійти мовчанням ці питання й запрошує їх висловитися по суті на сторінках нашої газети.

НОВИЙ СТЕНД

«На партію рівняйся, комсомол, йдучи вперед дорогою комунізму!» — так називається великий стенд, який комсомольці філологічного факультету присвятили 45-м роковинам ВЛКСМ.

Прекрасні репродукції стенда

розповідають про героїчний шлях Ленінського комсомолу за 45 років.

В підготовці стенда взяли участь комсомольці В. Зубець, В. Комарович, В. Пастухова та Р. Делібалт.

В ДАВНІ РОКИ

Педагогіка, як окремого предмета, не було в російських та європейських університетах. Вона викладалась в курсі філософії та історії філософії.

Одним з перших викладачів педагогіки в Новоросійському університеті був в перші роки його існування в. о. екстра-ординарного професора Р. В. Орбинський, який читав курс «Історії новітньої філософії від Канта до 70-х років минулого століття». Предмет читався для III і IV курсів. В ньому і викладалась основи різних виховних систем.

З 1894 р. курс філософії, який включав педагогіку і психологію, читав екстра-ординарний професор М. М. Ланге, який одержав в 1896 р. посаду ординарного, а в 1913 р. звання заслуженого професора.

Починаючи з 1896 р., проф. М. М. Ланге перший виділив педагогіку в самостійний предмет, який читав до 1905 р. не тільки в університеті, а і на вищих жіночих педагогічних курсах. А з 1905 р. офіційно було дозволено Міністерством освіти виділення цього курсу.

Попечительство Одеської учбової округи у відношенні від 27 січня 1905 року повідомило університет про дозвіл читати

цей курс як спеціальний предмет. В ньому говорилось: «...університету дозволяється на історико-філологічному факультеті ввести викладання наукової педагогіки, якщо в складі факультету знайдуться відповідні викладачі». В той час педагогіка фактично викладалась не тільки на історико-філологічному факультеті, але і на фізико-математичному факультеті.

Ми маємо три варіанти програми екзаменаційних білетів цього курсу. Курс складався з: 1) загальних філософських основ теорії виховання; 2) історії педагогіки; 3) з дидактики.

Особливу увагу в курсі педагогіки приділяли західним прогресивним філософсько-педагогічним вченням та експериментальній педагогіці Лія, Меймана та ін. Кидається в очі відсутність тем з російської педагогіки, хоча з інших документів ми дізнаємось, що М. М. Ланге вважав себе послідовником К. Д. Ушинського і високо цинив М. І. Пирогова.

Зміст і значення викладання педагогіки в Одеському університеті викладено в листі проф. М. М. Ланге до попечителя Одеської учбової округи Сольського. Ланге пише, що справа його важлива, що вчителі по-

У нас вміють проводити вечори відпочинку. Взяти хоча б останній вечір, який організував комітет комсомолу в кафе «Червоні вітрила». Ті, хто був там, надовго його запам'ятають.

Вечори дружби — прекрасна ініціатива. Вони потрібні студентам.

І якщо ми тут згустили барви, хай пробачать нам організатори вечора. Адже докоряють не за те, що роблять, а як роблять.

О. СЕМЕРІН.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Друкуючи цей матеріал, редакція починає розмову про відпочинок.

Ми думаємо, що це хвилює не тільки комсомольських організаторів і культоргів факультетів та студклуб, але й всю студентську молодь.

Давайте поговоримо про наш відпочинок! Ждемо ваших листів.

І. Д. ГОЛОВКО

Раптова смерть обірвала життя доцента нашого університету Івана Даниловича Головка.

Іван Данилович народився 26 січня 1920 року, в сім'ї селянина-бідняка. В 1934 р. він вступає до комсомолу, а в 1938 р. стає студентом історичного факультету Одеського університету, з яким було пов'язане все його трудове життя.

З перших днів Великої Вітчизняної війни І. Д. Головка в лавах Радянської Армії бере участь в боях. В 1945 р. він повертається до університету, а в 1947 р. закінчує його. Потім навчання в аспірантурі, робота над кандидатською дисертацією і успішний захист її.

З 1954 р. Іван Данилович працює старшим викладачем, а з 1961 р. — доцентом кафедри загальної історії університету.

Івана Даниловича всі любили і поважали, бо він був чуйним, а разом з тим суворим і вимогливим викладачем — справжнім вихователем молоді.

Світлу пам'ять про Івана Даниловича Головка надовго збережуть товариші по роботі, студенти.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

ДО 100-РІЧЧЯ ОДЕСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

трапляли в жахливий стан, бо «приступали до педагогічної діяльності без будь-якої педагогічної підготовки».

В цьому ж листі говориться про необхідність створення кафедри педагогіки при Одеському (Новоросійському) університеті. Далі Ланге повідомляє, що готовий проект підручника з педагогіки. Коли лист написано — точно невідомо.

В передреволюційні роки педагогіку читав реакційний педагог Спаський, а дещо пізніше — реакціонер-чорносотенець Малінін, який став міністром внутрішніх справ при Врангелі. Проф. М. М. Ланге був усунений від роботи в 1912 р.

Повноправною учбовою дисципліною педагогіка стала тільки після перемоги Великого Жовтня. Викладання її було поставлено на належну висоту в усіх вузах країни, в тому числі і в нашому університеті.

Доц. В. Т. РУЖЕЙНИКОВ.

Редактор Є. ГОГУНСЬКИЙ.

ДВА ЮВІЛЕЇ

СЕРДЕЧНІ ВІТАННЯ

Нещодавно в урочистій обстановці громадськість філологічного факультету відзначила шістдесятиріччя з дня народження і сорокаріччя трудової діяльності доцента кафедри російської літератури Поліни Іванівни Збандуто.

Двадцять п'ять років тому прийшла вона на факультет. З того часу життя і трудова діяльність Поліни Іванівни нерозривно зв'язані з долею факультету. Доцент, потім завідувача кафедрою російської літератури, декан факультету Поліна Іванівна і в грізні роки Великої Вітчизняної війни, і у важкі післявоєнні роки завжди з колективом факультету і в гущі його життя.

В дослідницьких статтях Поліни Іванівни, присвячених здебільшого творчості О. Пушкіна та М. Горького, учбово-педагогічній роботі, знаходять глибоке розкриття ідеї народності і гуманізму вітчизняної художньої літератури.

Наукова і педагогічна діяльність Поліни Іванівни завжди поєднується з багатобочною громадською роботою. Багато років доцент Збандуто — депутат міської Ради трудящих. Вона обиралась народним засідателем Верховного суду УРСР. Багато сил віддає вона вихованню студентів факультету.

Сьогодні ми хочемо побажати Поліні Іванівні доброго здоров'я і нових успіхів в її науковій та педагогічній діяльності.

Ювілей Поліни Іванівни Збандуто урочисто відзначала громадськість університету і міста. Сердеч-

но привітав її ректор університету професор О. І. Юрженко.

З сердечними словами вітання звернулись до Поліни Іванівни її численні учні — зараз професори, доценти і викладачі середніх шкіл.

Нещодавно Поліна Іванівна одержала вітальний лист від дружини О. М. Горького — Катерини Павлівни Пешкової. В ньому, як і в інших посланнях, побажання багатьох років життя, здоров'я та успіхів на благо нашої прекрасної Батьківщини.

Л. БЕРЛОВСЬКА.

СЛАВНИЙ ШЛЯХ

В нашому університеті добре знають Доната Олександровича Долгушіна — академіка, доктора біологічних наук, лауреата Державної премії, заступника директора селекційно-генетичного інституту ім. Т. Д. Лисенка.

Часто можна бачити Доната Олександровича на біологічному факультеті. І тут, як член вченої ради і неодноразовий голова державної екзаменаційної комісії, він веде плідотворну роботу. Ось чому цю людину великої душі і світлого розуму, видатного вченого-мічурінця так тепло і сердечно недавно привітали з шістдесятиріччям життя і тридцятиріччям науково-дослідницької і громадської роботи викладачі та студенти університету.

Шлях, пройдений Донатом Олександровичем — від робітника Ганджинської селекційної станції до академіка, перу якого належить близько 60 оригінальних наукових праць — приклад самовідданого служіння вітчизняній науці, великому радянському народові.

І. САГАЙДАК.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
СТОР. 4. 15 ЛИСТОПАДА 1963 р.